

Petr Hampl: Co je Jungmannova národní akademie

 prvnizpravy.cz/zpravy/politika/petr-hampl-co-je-jungmannova-narodni-akademie

<< **OTÁZKA TÝDNE** >> Čtenáři Prvních zpráv už možná slyšeli o založení Jungmannovy národní akademie – vzdělávací instituce, kde učitelský sbor tvoří převážně nemainstreamové superosobnosti od Jana Kellera přes Ilonu Švihlíkovou až po Martina Konvičku.

Petr Hampl, nezávislý sociolog

31. března 2023 - 02:20

Protože jsem během týdne od formálního zahájení činnosti dostal spoustu otázek, využívám svého pravidelného sloupku, abych odpověděl na ty nejčastější, píše v komentáři pro [Prvnizpravy.cz](https://prvnizpravy.cz) Petr Hampl.

Pokusím se je vysvětlit z pozice toho, kdo hrál při zakládání a přípravě poměrně významnou úlohu.

Jaký je vlastně koncept té školy? Jak to bude fungovat?

Bude taková škola, do které bych chtěl chodit já sám. To obsahuje několik bodů.

Za prvé. Osobnosti. Moje osobní zkušenost je, že to, co člověka nejvíc posune, jsou kontakty se zajímavými vzdělanými a inspirujícími osobnostmi. Když sedíte v posluchárně mezi několika stovkami lidí, není to špatné, ale taky to není až tak zásadní rozdíl proti videu. Na Jungmannově národní akademii máte možnost strávit celý den s Oskarem Krejčím, Ivo Budilem, Ilonou Švihlíkovou a tak dále. Bude dost prostoru pro neformální debaty. Bude možnost nechat si vysvětlit něco, na co by se student v plné posluchárně nezeptal. Nebo i třeba probrat námitky, které vás napadají.

Za druhé. Témata. Taková, která jsem někdy popsal jako „vyzobávání rozinek“. Jako student jsem nenáviděl to, že člověk musí absolvovat cykly přednášek jako úvod do psychologie, úvod do ekonomie a další podobné záležitosti, kde stejně slyší jen dlouhou řadu zasloužilých postav, používaných slov a také slovníkových hesel. Do roka většinu zapomenete. Mnohem lepší je vybrat si nějaké zajímavé téma a nastudovat ho pořádně. Zvídavějším lidem z toho vyplynou další otázky, takže se k těm případným základnějším věcem stejně dostane. Ale začínáme od toho nejzajímavějšího. Střet civilizací. Geopolitika Číny, Ruska a střední Evropy. Skutečné dopady Green Dealu na přírodu. Mezinárodní ekonomie. Teorie her jako bojové umění. Kořeny západní civilizace a její postavení v globálním světě.

Jungmannova národní akademie je určena pro dospělé lidi. Sami si dokážou říct, co potřebují.

Za třetí. Bez časového tlaku. Za normálních okolností funguje studium tak, že člověk je pod tlakem, aby všechno stihnul v termínu do závěrečné zkoušky. Nemůže tudíž stíhat všechny zajímavé přednášky. A když člověk konečně dosáhne diplomu, studium zmizí z jeho života. Spousta absolventů pak celé roky nenarazí na něco opravdu podnětného.

Model Jungmannovy národní akademie je postupný. Kdo stíhá jeden seminář ročně, odstuduje jeden. Kdo jich stíhá deset, odstuduje deset. Postupně, beze spěchu, se stáváme vzdělanějšími a vzdělanějšími lidmi. Ideálně celý život.

Za čtvrté. Společenství. Studentů bude omezený počet a budou příležitosti i k čistě společenskému setkávání – osobně i v online prostoru. Někteří možná poprvé zjistí, jaké blaho je setkávat se s lidmi nejen názorově slučitelnými, ale také schopnými debatovat na úrovni a otevírat složité problémy. Do určité míry tak vzniká elitní záležitost, ale nikoliv elitní ve smyslu vytahování se na ostatní, nýbrž ve smyslu schopností.

A teď k otázce, proč to vlastně děláme. Mimo jiné proto, že chceme obnovit prostředí normální tradiční humanitní školy. Tedy prostředí otevřené různým názorům, ale striktně netolerantní vůči mizerné kvalitě. I proto na Jungmannově národní akademii najdete tolik profesorů a docentů. A vědecká rada opravdu pracuje a posuzuje.

Někdo může namítnout, že titul nic neznamena, že se beztak občas uděluje za politické postoje. A my, kdo jsme nedosáhli na profesuru ani docenturu, bychom to mohli říkat dvojnásob. Jenže ve skutečnosti je v naprosté většina případů za každým akademickým titulem dlouhá usilovná systematická práce a poctivá znalost. Ono se ví, kdo to dostal za politickou korektnost nebo správnou sexuální orientaci, i když se to pokaždé neříká nahlas.

Nicméně hlavní důvod je jiný. Máme za to, že obecná úroveň vzdělanosti je jedním z faktorů, které rozhodnou o tom, jestli se naplní pozitivní nebo negativní scénáře národní budoucnosti. Jde mimo jiné o to, aby vzdělání nevytvářelo příliš silné bariéry. Aby to nebylo tak, že bude nějaká skupina supervzdělaných intelektuálů a proti nim masa odkázané na knihy (na které většina z nich stejně nemá čas) a na extrémně zjednodušující videa. Většina pak má jen dvě možnosti - buď těm vědcům bezmezně věřit, nebo od nich odmítat úplně všechno. Obě možnosti jsou stejně špatné.

Petr Hampl: Co může odvrátit úpadek Západu

O vzdělaném národu můžeme mluvit tam, kde existuje kontinuum. Vědečtí „virtuozové“, pak lidé o něco méně vzdělaní, pak ještě méně vzdělaní, pak ještě méně. Ke každému složitému poznatku tedy existuje obrovská skupina lidí schopná ho pochopit a používat.

Někdo může namítnout, že humanitní disciplíny jsou zbytečné. Jenže ona s nimi souvisí, mimo jiné, politická moc. Jestliže tu jsou převratné poznatky Daniela

Kahnemana o lidském mozku a manipulaci, která ze stran politického konfliktu je bude studovat? Kde budou lidé schopní něco tak složitého pochopit? A pokud bude na jedné ze stran jen pár lidí schopných se něčím podobným zabývat, nestane se, že se jim ostatní vysmějí?

Vzdělání má tedy nakonec i politické důsledky. Nicméně Jungmannova národní akademie nebude politickým ústavem jako současné filosofické fakulty. Nebudou se tam komentovat jednotliví politici, ale bude se mluvit o trendech a zákonitostech. A konec konců, jestli u nás budou studovat i lidé z opačného politického tábora, budou vítáni. Všichni jsme přece jeden národ.

Mimochodem, skutečným lékem proti šíření nepravd není cenzura, nýbrž to, co děláme my. Dává lidem schopnost analyzovat problémy, porovnávat teorie a neuvěřit blbostem, ani když budou podávány nejvíc dramatickým hlasem na videu bude úplně nejvíc zednářských symbolů nebo to budou říkat třeba Jaroslav Huťka s Evou Holubovou.

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)